

EESTI EVANGEELIUMI KRISTLASTE JA BAPTISTIDE
KOGUDUSTE LIIT
KÕRGEM USUTEADUSLIK SEMINAR

Virve Toom

**RISTIMISEKS ETTEVALMISTAMISE PRAKTIKA JA
MATERJALIDE KASUTUS EESTI SEITSMENDA PÄEVA
ADVENTISTIDE KOGUDUSTES**

Lõputöö

Juhendaja: Mervi Kalmus, *MTh*

Tartu 2019

Olen koostanud lõputöö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjalikest allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor V. Toom .....

(allkiri ja kuupäev)

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. RISTIMISE OLEMUS JA EELDUS	6
1.1. Ristimise tähendus.....	6
1.1.1. Sõna „ristima“ tähendus	6
1.1.2. Ristimine kui sümbol.....	7
1.2. Ristimise olemus ja tingimus	9
1.3. Ristimise tulemus	14
1.4. Jeesuse käsk.....	16
2. RISTIMISEKS ETTEVALMISTUS EESTI ADVENTKOGUDUSTES.....	18
2.1. Ankeetküsitluse läbiviimine, meetodid ja korraldus	18
2.2. Küsitlusele vastanute andmed	18
2.3. Ristimiseks ettevalmistamise praktika	20
2.3.1. Ettevalmistuse põhjalikkus	20
2.3.2. Ristitava valmisolek ristimiseks.....	23
2.4. Adventkoguduse vs uustestamentliku ristimise käsitus/praktika.....	24
2.5. Ristimise ettevalmistamiseks kasutatavad materjalid	26
2.5.1. Olemasolevate materjalide kasutamine.....	26
2.5.2. Materjalide loomine	29
2.6. Järeldused.....	30
2.7. Vajadus materjalide koostamiseks	33
2.7.1. Abimaterjal pastoritele	33
2.7.2. Materjalid ristitavale.....	34
KOKKUVÕTE	36
KASUTATUD KIRJANDUSE LOETELU	38
Lisa 1. Uurimuse küsimustik	39
THE PRACTICE OF BAPTISM AND THE MATERIALS USED FOR BAPTISMAL CLASSES IN THE ESTONIAN CONFERENCE OF THE SEVENTH-DAY ADVENTIST CHURCH	40

SISSEJUHATUS

Piiblis on kirjas ühe mehe hüüatus: „Ennäe, vesi! Mis takistab, et mind ei võiks ristida?“ (Ap 8:36). See mees oli jõudnud tundmisele, et ta soovib saada ristitud, ja väljendas innukalt oma soovi. Kuidas juhtida inimesi soovini saada ristitud?

Alustades pastori internatuuri tekkisid küsimused, kuidas üht või teist asja praktiliselt teha. Olulisena tundus just ristimiseks ettevalmistamise teema. Kuidas seda teha? Kuidas seda teevad kogenumad pastorid? Milliseid materjale nad kasutavad? Kui kuulsin, et ka teistel internpastoritel on sama küsimus, siis sellest küpses käesoleva töö teemavalik.

Lõputöö käigus on läbi viidud empiiriline uurimus Eesti seitsmenda päeva adventistide kogudustes (edaspidi adventkogudus) töötavate või töötanud pastorite ja piiblitöölise hulgas. Küsitluses oli 10 teemakohast küsimust, mis olid avatud vastustega, kus vastajal oli võimalik pikemalt sõnastada oma arvamus, samuti seda põhjendada.

Kuna ristimine on kirikutes ja kogudustes tänapäeval käibel olev praktika, kuid mille juured ulatuvad Piibli aegadesse, siis küsitakse töös, kas see on võrreldes Piibli aegadega kuidagi muutunud. Töös vaadeldakse ristimispraktikaid, nii nagu neid on kirjeldatud Piibli aruandes, ning võrreldakse tänapäeva ristimispraktika adventkoguduse pastorite ja piiblitöölise näitel.

Töö esimene peatükk vaatlleb ristimise piibellikku praktikat ning otsib vastuseid küsimustele, nagu mis on ristimise olemus? Kas see on vaid väline tseremoonia või on sellel sügavam sisuline tähendus? Kas enne ristimist peab toimuma ettevalmistus ja milline see peaks olema? Tsiteeritakse allikaid, mis on oma arutlused rajanud Piibli näidetele ja tekstidele vastava teema kohta.

Töö teine osa on uurimuslik, mille küsimused jagunevad kahte ossa. Esimese osa eesmärgiks on adventkoguduse pastorite ja piiblitöölise näitel teada saada, kuidas on läbi viidud ristimiseelset ettevalmistust ja milliseid teemasid on oluliseks peetud. Samuti on eesmärk küsimuste abil välja selgitada, kui oluliseks ristimiseelset ettevalmistust peetakse ja kas vastajate arvates on selle olulisus ajas muutunud. Ühtlasi on püütud teada saada, kas ja kui võrd erineb tänapäeva adventkoguduste ristimispraktika uustestamentlikust ristimise käsitlusest ja praktikast.

Küsitluse teine osa keskendub abimaterjalidele, mida kasutatakse ristitava ettevalmistamisel. Uuritakse, milliseid materjale on kasutatud ning kuidas on nendega rahule jäädud, millised on olemasolevate materjalide tugevused ja millised puudused. Samuti küsitakse, kui palju on pastorid ise materjale koostanud ja mida nad on oluliseks pidanud uue materjali koostamisel.

Töö teise osa lõpus on tõmmatud paralleele ja võrreldud piibliaegset ristimispraktikat ning uuringu tulemusel saadud teavet arvestades tänapäeva pastorite ristimispraktikat.

Eeldades, et iga pastori eesmärk on viia inimesi soovini: „Ennäe, vesi! Mis takistab, et mind ei võiks ristida?“ (Ap 8:36), siis käesoleva töö eesmärk on tuua selgust ristimise olemusse ja aidata mõista, millest lähtuda ristimiseelset ettevalmistust tehes, et teha seda parimal moel.

1. RISTIMISE OLEMUS JA EELDUS

Käesoleva töö lõpuks tahame jõuda teadmiseni, kuidas teha ristimiseelset ettevalmistust nii, et oleks rohkem neid, kes ütlevad: „Ennäe, vesi! Mis takistab, et mind ei võiks ristida?“ (Ap 8:36). Selleks vaatleme ristimise praktikat ja käsitlust algristikoguduses, kust on ristimise praktika ka alguse saanud¹. Esimene peatükk keskendub ristimise olemusele, eeldustele ja tulemusele.

1.1. Ristimise tähendus

Ristimisele kui vaimulikule talitusele annab selle läbiviimiseks esmased suunised sõna „ristima“ tähendus algkeeles. Sügavama tähenduse mõistmiseks pöördume apostlite selgituste ja praktika poole.

1.1.1. Sõna „ristima“ tähendus

Sõna „ristima“ on tõlgitud kreekakeelsest verbist *baptizo*, millega osutatakse vee alla kastmisele, kuna see on omakorda tuletatud verbist *bapto* – “[millegi] sisse või alla kastma.” Kui selle verbiga viidatakse veeristimisele, siis osutab see inimese vee alla kastmisele.² Samas on Uues Testamendis verbi *baptizo* kasutatud mitmes tähenduses: 1) see osutab veega ristimisele (näit Mt 3:6; Mk 1:9; Ap 2:41), 2) metafoor Kristuse kannatuste ja surma kohta (Mt 20:22, 23; Mk 10:38, 39; Lk 12:50), 3) metafoor Püha Vaimu tuleku kohta (Mt 3:11; Mk 1:8; Lk 3:16; Jh 1:33; Ap 1:5; 11:16), 4) kujund rituaalse kätepesemise kohta (Mk 7:4; Lk 11:38)³.

Ristimist vettekastmise teel ei toeta üksnes selle sõna algne tähendus, vaid sellele viitavad ka Uues Testamendis kirjeldatud ristimislugude üksikasjad. Näiteks viitab Matteus, et „kui nüüd Jeesus oli ristitud, tuli ta kohe veest välja“ (Mt 3:16), ja Johannes ristas Ainonis Salimi lähedal, „sest seal oli palju vett“ (Jh 3:23). Apostlite tegude raamatu 8:38–39 astusid nii

---

¹ Juhani **Kuosmanen**. *Mida õpetab Piibel?* Kerava: Avainsanoma ry., 1995, 84.

² *Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018, 219.

³ *ibid.*, 219.

Filippus kui ka eunuhh vette ja tulid sellest välja. Sellest järeldub, et ristimist teostati vee alla kastmise läbi. Just sel viisil läbi viidud ristimistalitus annab edasi neid sümboleid, mida apostlid õpetasid, selgitades ristimise tähendust.

1.1.2. Ristimine kui sümbol

Ristimise tähendus on tihedalt seotud viisiga, kuidas seda läbi viiakse. Piiblitekstidest on näha, et vee alla matmine sümboliseeris juba Vanas Testamendis suurt häda ja viletsust (Ps 42:8; 69:3; 124:4, 5), nii oli Jeesuse ristimine ettetähendus Tema kannatustest, surmast ja matmisest⁴. Ka Jeesus ise, rääkides ees ootavatest kannatustest ja surmast, nimetas seda ristimiseks (Mk 10:38; Lk 12:50). Ristimise käigus veest välja tulek aga osutas Jeesuse järgnevale ülestõusmisele (Rm 6:3–5).⁵

Apostel Paulus kirjutab kirjas Rooma kogudusele nii: "Kas te siis ei tea, et kes me iganes oleme Kristusesse Jeesusesse ristitud, oleme ristitud Tema surmasse? Me oleme siis koos Temaga maha maetud ristimise kaudu surmasse, et otsekui Kristus on äratatud üles surnuist..., nõnda võime ka meie käia uues elus" (Rm 6:3, 4). Siit ilmneb, et ristimine on sümbol patule suremisest ja tõusmisest uude ellu, et elada koos Jumalaga. Pauluse väljend „ristitud Tema surmasse“ näitab, et ristimisvette kastmise kaudu on kristlane koos Kristusega „maha maetud“ märgiks, et ta on surnud vanale patuelule.⁶ Paulus rõhutab, et vee alla vajutamine esitab, et uskliku surm patule on sama reaalne kui oli Kristuse surm, kui Ta hauas lamas. Täielik surm vanale elule tähendab vana, patuse elu lõppu, vastasel korral oleks see ristimise tähenduse ja eesmärgi eitamine.⁷

Paulus jätkab kirjas roomlastele (Rm 6:4) paralleelide tõmbamisega, selgitades ristimise sümboolset tähendust. Ristimisveest üles tõstetuna äratatakse inimene koos Kristusega uuele elule, mis on osasaamine Kristuse ülestõusmisest. Ristimine pitseerib uskliku väljumise vanast elust, päästmise patuorjusest ja sisenemise uude ellu.⁸ Nagu Kristuse surmale pidi järgnema ülestõusmine, nii ei lõpe ka armu töö uskliku surmaga patule. Üles ärganuna uuele

---

⁴ *ibid.*, 220.

⁵ *ibid.*, 220.

⁶ Frederick F. **Bruce**, *Pauluse kiri roomlastele*. Tallinn: Kirjastus Logos, 2012, 129.

⁷ The Seventh-day Adventist Bible Commentary. Nichol, F. D., ed. Vol 6, Washington: Review and Herald, 1980, 537.

⁸ Frederick F. **Bruce**, *Pauluse kiri roomlastele*. Tallinn: Kirjastus Logos, 2012, 129-130.

elule ootame kõrgemat, pühamat ja helgemat elu.⁹ Pauluse väljend „käia uues elus“ (Rm 6:4) tähendab otseses tõlkes jalutamist, vihjates harjumuspärasele käitumisele.¹⁰ Kristuse ülestõusmise väes osalemine annab uskliku elule uue kvaliteedi.¹¹

Paulus jätkab kirjas roomlastele võrdluspiltide toomist ja kirjeldab, et ristimise läbi on inimene “kasvanud kokku Tema surma sarnasusega“ (Rm 6:5). Siin on pilt elulisest ühendusest, mis on Kristuse ja nende vahel, kes on astunud Temaga usu lähedasse osadusse. Jeesus võrdleb seda osadust viinapuu ja selle okstega (Jh 15:1–8). Kristusega osaduse tulemus on, et inimene „enam ei orjaks pattu“ (Rm 6:6). Elada pattus tähendab olla selle väe all orjuses. Jeesuse õpetus oli, et „igäüks, kes teeb pattu, on patu ori“ (Jh 8:34), kuid tõde võib patu orjusest vabastada (Jh 8:32). Inimese ajed on need, mille abil patt hoiab inimesi oma kontrolli all. Kasvades kokku Kristusega, on kristlasel võimalik kurja võimust vabastatud olla.¹²

Ristimine on sümbol ka lepinguvahekorda astumisest. Vana Testamendi aegadel tähistas ümberlõikamine lepinguvahekorda Jumala ja Aabrahami vahel (1Ms 17:1–11) ning sellel lepingul oli nii vaimulik kui ka rahvuslik aspekt. Nii Aabraham ise kui ka kõik tema perekonna meessoost liikmed, kes olid vanemad kui kaheksa päeva, tuli ümber lõigata (1Ms 17:10–14, 25–27). Lepingu sõlmimine Jumala ja täiskasvanud Aabrahami vahel osutas selle vaimulikule dimensioonile.¹³

Kui juudid Jeesuse Messiana hülgasid, murdsid nad oma lepinguvahekorra Jumalaga, lõpetades sellega oma erilise staatuse Tema valitud rahvana (Tn 9:24–27). Ehkki Jumala leping ja Tema töötused jäid samaks, valis Ta endale uue rahva, asendades juudi rahva vaimuliku Iisraeliga (Gl 3:27–29; 6:15, 16).¹⁴

Uue lepingu ratifitseeris Kristuse surm ja inimesed astusid sellesse lepingusse vaimuliku ümberlõikamise kaudu – usu vastusena Jeesuse lepitavale surmale. Uus leping nõuab vaimuliku Iisraeli hulka kuulujailt mitte välist riitust, vaid seesmist usku. "Sest Kristuses

---

⁹ The Seventh-day Adventist Bible Commentary. Nichol, F. D., ed. Vol 6, Washington: Review and Herald, 1980, 538.

¹⁰ *ibid.*, 538.

¹¹ Frederick F. **Bruce**, *Pauluse kiri roomlastele*. Tallinn: Kirjastus Logos, 2012, 130.

¹² The Seventh-day Adventist Bible Commentary. Nichol, F. D., ed. Vol 6, Washington: Review and Herald, 1980, 538.

¹³ *Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018, 222.

¹⁴ *ibid.*, 222.

Jeesuses ei maksa ümberlõikamine ega ümberlõikamatus, vaid usk, mis on tegev armastuse läbi" (Gl 5:6). Loeb "südame ümberlõikamine, mis toimub Vaimus" (Rm 2:28, 29).¹⁵

Ristimine kui märk päästvast vahekorrast Jeesusega kujutab endast seda vaimulikku ümberlõikamist. "Temas te olete ka ümber lõigatud kätega tehtamatu ümberlõikamisega, lihaliku ihu äraheitmisega, Kristuse ümberlõikamisega, kui teid koos Temaga ristimises maha maeti ja ka koos Temaga üles äratati usu läbi Jumala väesse, kes Tema üles äratas surnuist" (Kl 2:11, 12). Ristimise läbi astub inimene Kristusega lepinguvahekorda. „Kui te olete aga Kristuse päralt, siis te olete järelikut Aabrahami sugu ja pärijad töotuse järgi" (Gl 3:27–29). Need, kes on astunud sellesse lepinguvahekorda, kogevad Jumala töotuse täitumist: "Ma olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks" (Jr 31:33).¹⁶

Niisiis, ristimine tähistab Kristusega lepinguvahekorda astumist ning uue elu alustamist koos Jumalaga.

1.2. Ristimise olemus ja tingimus

Ristimisest loeme Piibli aruandes esmalt seoses Ristija Johannese kuulutuse ja tegevusega. F. F. Bruce selgitab oma raamatus „Uue testamendi ajalugu“, et Johannese ristimine oli Iisraelis uus nähtus, kuigi puhastustalitused, nii puhastusveega kui muul moel, olid tuntud ja mõnedes kogukondades järgiti taoliste riituste täitmist üsna rangelt. Johannese ristimisele võib analoogiat otsida veel judaismi proselüütide ristimises. Meessoost pagan, kes pöördus juudiusku, pidi laskma end ümber lõigata, ta pidi tooma templis erilise ohvri ja läbi tegema rituaalse pesemise. Millal niisugune pesemine ehk eneseristimine sisse seati, pole selge, ent kuna see tekitas vaidluse Šammai ja Hilleli koolkondade vahel, pidi see eelnema Jeruusalemma langemisele ning pärinema vähemalt kristliku ajastu algusest. Mõned Hilleli koolkonna esindajad väitsid koguni, et just niisuguse ristimise tulemusena, mitte ümberlõikamise tulemusena, saab paganast juut.¹⁷

Raamatus „Seventh-day Adventists Believe“ on ristimise ajaloost rääkides toodud välja arvamus, et Qumrani esseendid ristlesid nii oma liikmeid kui pöördunuid vee alla kastmisega.¹⁸

---

¹⁵ *ibid.*, 222-223.

¹⁶ *ibid.*, 223.

¹⁷ Frederick F. Bruce, *Uue testamendi ajalugu*. Tallinn: Kirjastus Logos, 2000, 183.

¹⁸ *Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018, 220.

Rituaalsed puhastustalitused ja pesemised olid tuntud juba Vana Testamendi ajast, mil Jumal andis Moosese kaudu vastavad korraldused Iisraeli rahvale (3Ms 14:8; 15:5; 17:16), samuti on prohvetikuulutustes pesemine pattudest puhastamise võrdluspildiks (Js 1:16; 4:4; Hs 36:25; Sk 13:1).¹⁹

Kroll, kirjeldades Ristija Johannese tegevust oma raamatus „Jeesuse jälgedes“, tõdeb, et Ristija Johannes sidus ristimise eelneva patukahetsusega. Ristimine sai tema jutluse kulminatsiooniks, millele eelneb kutse patukahetsusele ja meelearandusele. Ristija Johannes näitab oma kuulajatele ideaali, mis on saavutatav ka tavalistele inimestele. Ta ei kutsu tõlnereid oma ametist loobuma, vaid manitseb neid oma ametit seaduse järgi pidama. Samuti saavad sõdurid prohveti jutlusest julgustust otsida elu mõtet omaenda seisusest. Tema ristimine oli patukahetsusristimine pattude andeksandmiseks ja ristimisega seotud patutunnistus pidi inimest ette valmistama jumalariiki sisenemiseks.²⁰

Jeesuse jüngrid jätkasid Johannese alustatud vee- ja meelearandusristimist ning jüngrite edasise avaliku tegevuse käigus hakati ristima Jeesuse nimesse.²¹ Kuosmanen tõdeb oma raamatus „Mida õpetab Piibel?“, et koguduse vaimulikest talitustest esimene on ristimine, see on Jeesuse poolt sisse seatud ja pärineb Jeesuse jumalikul autoriteedil. Seega on ristimise aluseks Jeesuse käsk ja apostlite praktika. Apostlid kuulutasid evangeeliumi ning siis ristsid usule tulnud inimesed (Ap 8:12; 8:37; 16:31; 18:8).²² Jeruusalemma ja teiste koguduste tekkides, koguduse liikmeks olemise eeltingimuseks oli meelearandus ja uuesti sünd meelearanduse kaudu – mõlemad on seotud päästmisega. Kogudus moodustus ja kasvas vaid päästetutest ja ristimine avalikustas päästmise kogemuse.²³

Näited sellisest praktikast leiame Peetruse jutluse üleskutsest, kus on väga tihedalt seotud meelearandus, ristimine ja pattude andekssaamine ning selle tulemuseks on Püha Vaimu anni saamine (Ap 2:38). Samuti rõhutab Paulus kirjas galaatlastele, et kõik, kes on ristitud, on „usu kaudu Jumala lapsed Kristuses Jeesuses“ (Gl 3:26, 27). Sellest, et apostlite ristimise õpetus ja praktika sisaldas enam kui Ristija Johannese ristimine, saame kinnituse vahejuhtumi kirjeldusest Efesoses, kus tubli kõnemees Apollos „õpetas täpselt Jeesusest, aga teadis ainult Johannese ristimist“ (Ap 18:25), mille peale teadlikumad inimesed „võtsid ta

---

¹⁹ „Ristimine.“ – Suur Piiblileksikon. Tallinn: Logos, 2011, 546.

²⁰ Gerhard **Kroll**, *Jeesuse jälgedes*. Tartu: Johannes Esto Ühing, 2002, 169-170.

²¹ „Ristimine.“ – Suur Piiblileksikon. Tallinn: Logos, 2011, 546.

²² Juhani **Kuosmanen**, *Mida õpetab Piibel?* Kerava: Avainsanoma ry., 1995, 84.

²³ *ibid.*, 80.

enda juurde ja seletasid talle Jumala tee täpsemini ära“ (Ap 18:26). Kui Paulus hiljem Efesosse jõudis, leidis ta eest usklikud, kes ei olnud kuulnud Pühast Vaimust ja olid ristitud Johannese ristimisega. Pauluse selgitus neile ja olukorra lahendus oli järgmine: „„Johannes ristas meelesparandusristimisega, öeldes rahvale, et nad usuksid sellesse, kes tuleb pärast teda, see tähendab Jeesusesse.“ Seda kuuldes lasksid nad endid ristida Issanda Jeesuse nimesse“ (Ap 19:4, 5).

Eelnevast võib näha, et apostlite ristimise käsitluses on märgatav muutus, võrreldes Ristija Johannese kuulutuse ja ristimisega, mis keskendus meelesparandusele ja pattude tunnistamisele (Mt 3:6; Mk 1:4; Lk 3:3). Johannese enda kuulutuses sisaldus viide, et tema on eelkäija ja tee valmistaja, kes ristib vaid veega, aga edaspidi tuleb see, kes ristib Püha Vaimu ja tulega (Mt 3:11). Apostlite ristimispraktika kinnituseks on Pauluse ristimise käsitlus kirjas roomlastele, kus ta seob ristimise Kristuse kannatuse, surma, matmise ja ülestõusmisega (Rm 6:3–5). Seda teemat vaatlesime põhjalikumalt alapealkirja „Ristimine kui sümbol“ all.

Seitsmenda päeva adventistide koguduse käsiraamat sedastab, et ristimine on talitus, kus kõige pühalikumal moel öeldakse lahti maailmast. Need, kes on ristitud Isa, Poja ja Püha Vaimu kolmiknimesse, kuulutavad avalikult oma kristliku tee alguses, et nad on lahti öelnud Saatana tegudest ja neist on saanud kuningliku perekonna liikmed, taevase Kuninga lapsed. Ristimine on ka kogudusse vastuvõtmine. See on sisenemine päästvasse lepingusuhtesse Kristusega ning sellesse peaks suhtuma kui tõsisesse ja ühtlasi rõõmsasse vastuvõttu Jumala perekonda.²⁴

Kuosmanen toob kokkuvõtvalt esile viis ristimise tähenduse aspekti.

- 1) Ristimine on püha võrdluspilt. See kujutab väliselt seda, mida inimene on usu kaudu juba seesmiselt kogunud, see kirjeldab uskliku samastumist Kristusega.
- 2) Ristimine on püha kinnitus. Ristimine annab kristlasele kinnituse kingituseks saadud õigusest, pattude andestusest ja uuest elust, seega kinnitab ristimine usku.

---

²⁴ General Conference of Seventh-day Adventists. Seventh-day Adventist Church Manual, 19th edition revised. Nampa, Idaho: Pacific Press. 2015, 43-44.

- 3) Ristimine on püha tunnistamine. Ristimises inimene tunnistab Kristuse surma ja ülestõusmise osadust. See ei ole teene, vaid enda andmine Kristuse tööle Jumala ees. Kristuse surma ja ülestõusmise tunnistamine ristimises on pühitsusvõitluse aluseks.
- 4) Ristimine on enese kristlaseks tunnistamine. Koos eelnevaga on ristimine tunnistuseks maailmale, et ollakse surnud patule, maailmale, rikutusele, Saatanale ning tunnistatakse kuuluvust Kristusele. Sellega tunnistab usklik Kristuse oma Issandaks. Ristimise tähendus ongi osaliselt seotud usu tunnistamisega.
- 5) Ristimisel on usku kaitsev tähendus. Ristimise päästmine piltlikult lõikab läbi maailma mõju. Iisrael pääses läbi mere egiptuse sõjaväe rünnakutest. Ristimises kihlab usklik ennast Kristusega ja soovib nii usu tunnistamise poolest kui ka seesmiselt, eralduda maailmast. Nii kasvab tema usk Kristust jälgides ja ta on paremini kaitstud. Õpetuse puudusel või kui mingil muul põhjusel käsitletakse ristimise praktikat pinnapealselt, siis selle kaitsev tähendus ei pääse mõjule.²⁵

Kuosmaneni viienda ristimise aspekti puhul tekib küsimus, millele tugineb väide, et ristimine lõikab läbi maailma mõju. Uue Testamendi kirjades kogudustele jagavad apostlid manitsusi, selgitavad või annavad nõu koguduses esile kerkinud erinevate probleemide lahendamiseks. Probleemide amplituud on väga lai, alustades isikutevahelisest tülist (Fl 4:2, 3) ja lõpetades õpetuslike probleemidega, näiteks nagu usust õigeuskimõistmine (Gl 3) või ümberlõikamise küsimus (Ap 15:1–5; Gl 5:6). Siit võime järeldada, et mõjutused väljastpoolt kogudust jõudsid ristitud inimesteni ja kallutasid neid suuresti. Tõsi, koguduses koos käimine ja õppimine aitab seda probleemi leevendada. Kasvav osadus saab olla Kristusega koos elatud uue elu tulemus, mitte müstilisel moel ristimise kaudu saavutatud kaitse. Ristimine on kristlase usus kasvamise protsessi üks osa ja järgnevalt on vaatluse all ristimise tingimused.

Kuosmanen toob Piibli tekstidele põhinedes apostlite praktikast ja kirjadest lähtuvalt välja neli ristimise eeltingimust. Esimeseks tingimuseks on sõna õpetamine. Jeesuse ristimiskäsk „Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud!“ (Mt 28:19–20) on selge viide, et enne tuleb sõna õpetada, samuti viitab see üksikisikutele. Apostlite tegude raamatus on

---

²⁵ Juhani Kuosmanen, *Mida õpetab Piibel?* Kerava: Avainsanoma ry., 1995, 88-89.

kirjeldus: „Kui nad ka sellele linnale olid evangeeliumi kuulutanud ja paljud olid jüngriteks saanud“ (Ap 14:21). Ristimisele peab kõikjal maailmas eelnema evangeeliumi kuulutus.²⁶

Kahte järgmist Kuosmaneni ristimise tingimust oleme vaadelnud juba eelpool ristimise olemuse käsitluses. Need on Sõna vastu võtmine ja uskumine ning uuestisündimine. Siinkohal selgitab Kuosmanen ka usu olemust. Usk ei ole passiivne teadmatuse olukord, vaid isiklik usk evangeeliumisse, see on sõna isiklik vastuvõtmine, mis on ka põhjenduseks, miks ei saa ristimise puhul rääkida sülelapse või ristiisa usust. Ristimisele eelnev usk ei ole inimese teene, mille palgaks on ristimine, vaid see on and Jumalalt nagu päästminegi.²⁷

Neljas ristimise eeldus on elav südametunnistus. Ristimine on „hea südametunnistuse taotlemine Jumalalt Jeesuse Kristuse ülestõusmise kaudu“ (1Pt 3:21). Ristimine ei eelda perfektsust, vaid evangeeliumi poolt äratatud südametunnistust ja usku Jeesusesse Kristusesse.²⁸

Kõik välja toodud neli eeldust ristimiseks on omavahel väga tihedalt seotud. Õpetamine on ristimiseks ettevalmistamise oluline osa, sest "usk tuleb kuulutusest, kuulutus aga Kristuse sõna kaudu" (Rm 10:17). Usk saab alguse kuulud õpetusest, sealt edasi saab toimuda uuestisünd ning pühendumine uuele elule koos Kristusega.

Seitsmenda päeva adventistide koguduse käsiraamatus on soovitus, et enne ristimist peaks toimuma põhjalik juhendamine, ristimise kandidaate peab kas individuaalselt või ristimisklassina õpetatama, mida räägib Pühakiri koguduse põhiõpetustest ning praktikatest, samuti tuleb selgitada koguduseliikme kohustusi. Ristitavad peavad tunnistama, et nad on pühendunud selle olulise sammu astumiseks.²⁹

Carl Coffman toob oma artiklis „Täiskasvanute ettevalmistamine ristimiseks“ esile tänapäeva olukorra, kus paljud kogudusse ristitud uued liikmed jäävad kogudusest eemale, ja küsib, mida me saaksime teha, et vähendada neid kahjusid ja traumasid, mida kallid, kuid vaid osaliselt valmis uued liikmed sageli kogevad. Coffman tõdeb, et kiriku praegune praktika erineb suuresti nii täiskasvanute ristimisklassi sisust kui ka kontseptsioonist. Sageli puuduvad sisulised ristimisklassid, mõned uurivad läbi koguduse põhilised uskumused,

---

²⁶ *ibid.*, 86.

²⁷ Juhani **Kuosmanen**, *Mida õpetab Piibel?* Kerava: Avainsanoma ry., 1995, 86-87.

²⁸ *ibid.*, 87.

²⁹ General Conference of Seventh-day Adventists. *Seventh-day Adventist Church Manual*, 19th edition revised. Nampa, Idaho: Pacific Press. 2015, 44.

mõned vaatavad üle vaid ristimisel esitatavad küsimused. Teised aga annavad ristitavale vastava brožüüri ja paluvad sellega tutvuda. Need meetodid pakuvad väga erinevat põhjalikkust. Coffman esitab ka küsimuse, et kui põhjalikud me peaksime olema? Kui kaua peaksime aega võtma ettevalmistuseks? Ja kas meil on selge eesmärk, kuidas ristitavaid ette valmistada?³⁰

Nendele ja lisaks veel mõnedele küsimustele otsitakse vastust käesoleva töö teises osas, kus analüüsitakse uurimust ristimisest ettevalmistusest Eesti adventkoguduses.

Coffman vastab oma artiklis tõstatatud probleemile ja küsimustele. Me peaksime ristitavatele ja seejärel uutele liikmetele tagama sama loomuliku kasvukeskkonna, nagu taimed kasvavad looduses. On vaja ristimisklassi, mille rõhuasetus ja eesmärk on arukalt ette valmistada ristitav kogudusega liitumiseks, et ta oleks õpetatud ning vastu võtnud Kristuse ja Tema eluviisi oma ellu. See ei peaks olema ainult põhitõdede uurimine, vaid ettevalmistus, mis annab ülevaate kristlase ja koguduse olemusest ning selgitab liikme kohustusi Jumala ees ning Jumala koguduse ees.³¹

1.3. Ristimise tulemus

Ristimine ei tähista mingi tegevuse või suhte lõpptulemust, vaid pühendunud suhte algust, uut algust koos Jumalaga. Ristimine tähistab vaimulikku uuendust, vaimulikku tervenemist, uue südame sündi, mis on vastuvõtlik uutele väärtushinnangutele ja soovidele. Püha Vaim on selle protsessi alustaja ja edasiviija.³²

Ristimisel sai Jeesus osa Püha Vaimu erilisest väljavalamisest, mis tähendas Tema võidmist või pühendamist missioonile, mille Isa oli Talle määranud (Mt 3:13–17; Ap 10:38). Jeesuse kogemus näitab, et veega ristimine ja Vaimuga ristimine kuuluvad kokku. Samuti järgnes apostellikus koguduses veega ristimisele harilikult Püha Vaimu väljavalamine. Nii täitus Ristija Johannese kuulutus, et Jeesus "ristib teid Püha Vaimu ja tulega" (Mt 3:11).³³

---

³⁰ Carl Coffman, *Preparing adults for baptism*. Ministry, International Journal for pastors. February, 1981 [https://www.ministrymagazine.org/archive/1981/02/preparing-adults-for-baptism], 14.11.2018.

³¹ *ibid.*, 14.11.2018.

³² *Elu täis rõõmu*. Miroslav Pujic, Sarah K. Asaftei, toim. Serbia: Euro Dream, 2013, 285.

³³ *Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018, 224.

Nii nagu apostlite ajal, nii ka tänapäeval – kui oleme ristitud Isa, Poja ja Püha Vaimu nimesse, oleme ühendatud taeva jõuga ning pühendatud ja pühitsetud levitama igavest evangeeliumi. Püha Vaim valmistab meid ette selleks tööks, puhastades südame patust.³⁴

Ristimise silmapaistvaim tulemus on Kristusele elatud elu, mille käigus on eesmärgid ja püüded keskendunud Kristusele. "Kui te nüüd koos Kristusega olete üles äratatud, siis otsige seda, mis on ülal, kus Kristus istub Jumala paremal käel; mõtelge sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal" (Kl 3:1, 2). Ristimine ei ole kristlase poolt saavutatavale suurimale kõrgusele jõudmine, vaid kasvamine vaimulikult, omandades kristlikke voorusi, et neid kasutada teiste teenimiseks Jumala plaani kohaselt. "Armud ja rahu saagu teile rohkesti Jumala ja Jeesuse, meie Issanda tundmise kaudu!" (2Pt 1:2). Kui me jääme ustavaks oma ristimistootusele, tagavad Isa, Poeg ja Püha Vaim, kelle nimesse meid on ristitud, meile juurdepääsu jumalikule väele, et aidata meid igas hädaolukorras, mis meile võib tulla ristimisjärgses elus.³⁵

Ristimisega kaasneb kogudusega liitumine. Ristimise kaudu lisab Issand uusi liikmeid usklike kogusse, kogudusse, mis on sümboliliselt Kristuse ihu (Ap 2:41, 47; 1Kr 12:13). Kogudus toimib Jumala perekonnana.

Saades ristimise läbi koguduse liikmeks, ei olda enam isoleeritud üksikisikud, vaid pühendatakse koguduse tööle. Piiblis on võrdlus koguduse liikmetest kui elavatest kividest, kes moodustavad Jumala templi (1Pt 2:2–5). Säilitades erilise vahekorra Kristusega, koguduse Peaga, saavad liikmed igapäevast armu kasvamiseks ja arenemiseks armastuses (Ef 4:16). Vastsed liikmed on kaasatud jumalateenistuse, palve ja armastava teenimise ellu, see on vajalik nii nende endi kui koguduse heaolu tagamiseks (Ef 4:12).³⁶

Liitudes koguduse ühendusega annab Püha Vaim vastsetele liikmetele oma annid. Vaimu annid on erilised jumaliku päritoluga võimed, mis antakse ristimise ajal ning mis teevad uskliku võimeliseks teenima kogudust. Ristimine Püha Vaimuga andis varakristlikule kogudusele väe tunnistamiseks (Ap 1:5, 8), samasugune vägi võimaldab kogudusel viia lõpule missioon kuulutada kuningriigi igavest evangeeliumi (Mt 24:14; Ilm 14:6).³⁷

---

³⁴ *ibid.*, 224.

³⁵ *ibid.*, 226.

³⁶ *ibid.*, 226.

³⁷ *ibid.*, 224.

Koguduse ühenduses olemine ei tähenda üksnes õppimist ja koos teenimist, see on pigem perekond või meeskond, kes on dünaamiline, paindlik, teistega arvestav ja edasi arenev. Taoline ühtne kogukond peaks toetama vastset koguduse liiget tema vaimulikul teekonnal.³⁸

1.4. Jeesuse käsk

Jeesus on andnud nii ristimise kui teiste teenimise eeskuju. Lahkudes Naatsareti puusepatöökojast, suundus Ta Jordani äärde, kus jutlustas Ristija Johannes. Astudes Johannese juurde, palus Jeesus end ristida. Hämmastunult püüdis Johannes Teda ümber veenda: "Mul on vaja lasta ennast Sinul ristida – ja Sina tuled minu juurde!" (Mt 3:14) Jeesus jäi endale kindlaks: "Sest nõnda on meile kohane täita kõike õigust!" (Mt 3:15) Selle eeskuju kaudu andis Jeesus ristimise talitusele alatiseks jumaliku sanktsiooni. Ristimine on üks õiguse aspekt, milles võivad osaleda kõik. Kui Kristus, kes oli patuta, laskis end ristida, et "täita kõike õigust" (Mt 3:15), siis peame meie kui patused tegema sedasama.³⁹

Oma teenistuse lõpus andis Jeesus jüngritele korralduse: "Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud!" (Mt 28:19, 20). Selle korraldusega selgitas Kristus, et need, kes tahavad saada Tema koguduse kui Tema vaimuliku kuningriigi liikmeiks, peavad laskma end ristida. Kui Püha Vaim tõi jüngrite teenistuse kaudu inimesi meeleparandusele ning mõjutas neid Jeesust oma Päästjana vastu võtma, tuli neid ristida Kolmainu Jumala nimesse. Nende ristimine näitas, et nad on astunud isiklikku vahekorda Kristusega ning pühendunud elama kooskõlas Tema armuriigi põhimõtetega. Kristus lõpetas ristimise käsu töötusega: "Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni" (Mt 28:20).⁴⁰

Jeesuse korralduses on selge viide, et ristimine ei ole vaid algristikoguduse tava, mis on piiratud tollase aja ja kohaga, vaid see kehtib jätkuvalt ja on oluline osa oma vahekorra kinnitamisel Kristusega. Piibli aruannet lugedes võime näha, et apostlid mõistsid seda ja pidasid oluliseks. Peale Kristuse taevaminemist kuulutasid ristimise vajalikkust ja tähtsust apostlid (Ap 2:38; 10:48; 22:16). Vastuseks sellele lasksid rahvahulgad end ristida,

---

³⁸ *Elu täis rõõmu*. Miroslav **Pujic**, Sarah K. **Asaftei**, toim. Serbia: Euro Dream, 2013, 286.

³⁹ *Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018, 218.

⁴⁰ *ibid.*, 218

moodustades uustestamentliku koguduse (Ap 2:41, 47; 8:12) ning tunnistades sellega Isa, Poja ja Püha Vaimu autoriteeti⁴¹.

Apostleid ei olnud võimalik väärata oma õpetajalt saadud ülesande täitmiselt. Nende sõnumil ja tegutsemisel oli jõud ja vägi (Rm 1:16), mis kujundas ajalugu. Apostlite tunnistus ja õpetus kõneles Jumala suurtest asjades, mis pani kogudusele kindla aluse „mille nurgakiviks on Kristus Jeesus ise“ (Ef 2:20).⁴²

Pastoritena, piiblitöölisena ja ka lihtsalt koguduseliikmetena on meil eesõigus ja kohustus jätkata apostlite kuulutust ja tööd.

Meid on maailmast välja kutsutud selleks, et me Kristuse koguduses väljaõppe saanuina pöörduksime tagasi maailma teenijaina, osaledes Kristuse päästmisteenistuses. Tõelised jüngrid ei lahku maailmast kogudusse, vaid töötavad misjonäridena kuulutades Kristuse kuningriiki.⁴³

Töö järgmises peatükis ongi vaadeldud, kuidas adventkoguduse pastorid ja piiblitöölised on hinnanud töö vajalikkust ristitavatega, millised on olnud eesmärgid ja milliseid probleeme on tõstatunud ning kuidas võiks seda tööd paremini teha, et oleks rohkem neid inimesi, kes väljendavad oma soovi: „Ennäe, vesi! Mis takistab, et mind ei võiks ristida?“ (Ap 8:36).

---

⁴¹ *ibid.*, 218

⁴² „Apostel.“ – Suur Piiblileksikon. Tallinn: Logos, 2011, 56.

⁴³ *Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018, 226.

2. RISTIMISEKS ETTEVALMISTUS EESTI ADVENTKOGUDUSTES

Selleks, et saada ülevaadet kogudusega liituda soovijate ettevalmistusprotsessist seitsmenda päeva adventistide kogudustes Eestis, on koostatud küsimustik pastoritele ja piiblitöölisele.

2.1. Ankeetküsitluse läbiviimine, meetodid ja korraldus

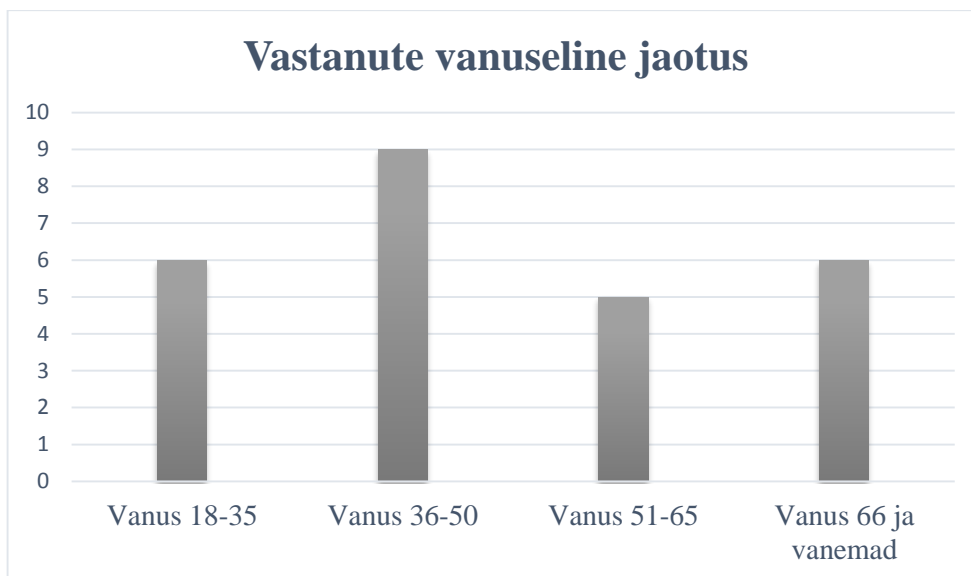
Uuringu eesmärk on teada saada, kuidas on pastorid ja piiblitöölised läbi viinud ristimiseelset ettevalmistust ja milliseid teemasid on oluliseks peetud ja milliseid materjale on selleks kasutanud. Samuti oli eesmärk küsimuste abil välja selgitada, kui oluliseks peetakse ristimiseelset ettevalmistust ja kas vastajate arvates selle olulisus on ajas muutunud. Ühtlasi on püütud teada saada, kas ja kuidas erineb tänapäeva adventkoguduste ristimispraktika uustestamentlikust ristimise käsitlusest ja praktikast.

Eesmärgi saavutamiseks on kasutatud empiirilist uurimust, mille käigus koguti andmeid ankeetküsitluse (lisa 1) abil. Ankeetküsitlus on koostatud Google Drive'i keskkonnas. Küsitlus saadeti 35 pastorile ja koguduse töötajale. Küsitluse saajate hulgas olid pastori või piiblitöölisena töötavad inimesed, emeriitpastorid ja need, kes on varasemal perioodil töötanud pastorite või piiblitöölisena. Uurimisperioodiks oli 24. jaanuar 2019 – 25. veebruar 2019.

Küsitluses oli 10 teemakohast küsimust ja küsimused respondentide andmete kohta. Teemakohased küsimused olid avatud vastustega, kus vastajal oli võimalik ise sõnastada oma arvamus. Kokku oli vastanuid 26 ning sellest moodustus valim. Andmete süstematiseerimiseks on kasutatud Microsoft Exceli programmi ning diagrammid on koostatud autori poolt.

2.2. Küsitlusele vastanute andmed

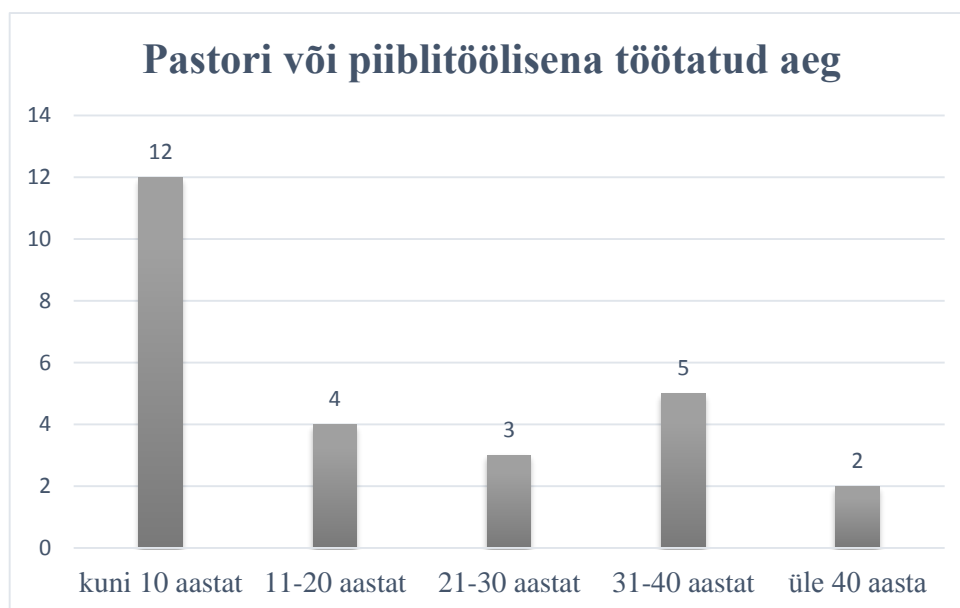
Esimesed küsimused olid vastajate isikuandmete kohta, vastaja vanus ja pastorina või piiblitöölisena töötatud aeg. Alljärgnevalt jooniselt on näha vastanute vanuseline jaotus.

Joonis 1. Küsitluses osalenute vanuseline jaotus. *Allikas: Autori koostatud.*

Vanuses 18–35 aastat oli kuus vastanut, vanuses 36–50 aastat üheksa vastanut ja vanuses 51–65 oli viis vastanut. Pensioniealisi ehk vanuses 66 aastat ja vanemaid oli vastanute seas kuus inimest.

Järgnevalt jooniselt on näha küsitluses osalenute pastorina või piiblitöölisena töötatud aeg.

Joonis 2. Küsitluses osalenute pastorina töötatud aeg. *Allikas: Autori koostatud*

Küsimustikule vastanute seas oli kõige rohkem neid, kes on pastorina või piiblitöölisena töötanud alla 10 aasta, neid oli kaksteist. Kuna käesolevas töös on enam tähelepanu pööratud just tööd alustavate pastorite vajadustele, siis täpsustuseks, et nendest kaheteistkümnest viis on töötanud kuni 5 aastat ja seitse inimest on töötanud 6–10 aastat. Edasi jaotusid vastanud töötatud aastate võrdluses ühtlasemalt: 11–20 aastat töötanud oli neli, 21–30 aastat töötanud oli kolm, 31–40 aastat töötanud oli viis ja kaks vastajat olid märkinud, et nad on pastorina töötanud üle 40 aasta.

2.3. Ristimiseks ettevalmistamise praktika

Adventkoguduse „Koguduse käsiraamatus“ on välja toodud põhimõtted ja juhtnõõrid, kuidas valmistada ette kogudusega liituda soovijat, seepärast ei saa pastorite praktika olla väga erinev. Ometi sõltub tegelik ristimiseks ettevalmistuse protsess töötegitaja tunnetusest ja isiksusest. Sellepärast on küsitud pastorite ja piiblitööliste praktikat ja arvamust inimese ristimiseks ettevalmistamisel.

2.3.1. Ettevalmistuse põhjalikkus

Kolm küsimust puudutasid ristitava ettevalmistuse läbimist ja selle põhjalikkuse võimalikku muutumist ajas. Esimene küsimus nendest oli: Kas oled kõikide ristimisele soovi avaldanutega läbinud eelõppe? Kui ei, siis miks? Üle 90% vastanutest väitis, et nad on läbinud ristitavatega eelõppe. Kuus pastorit lisisid variandi, et ristitavaga on läbinud eelõppe keegi teine koguduse ametnikest või teine pastor. Kaks vastanut tõid esile juhtumid, kus ristimiseks soovi avaldanud inimesed olid juba teadlikud koguduse õpetustest ja praktikatest ning ei olnud vajadust eelõppeks. Üks vastanutest kirjutas, et ei ole läbinud kellegagi eelõpet, kuna pole kedagi ristinud. Üks vastanu kirjutas: „Ei ole pidanud seda alati vajalikuks. Minu jaoks pole ristimisele tulemise eelduseks või tingimuseks meie õpetustest õigesti aru saamine vaid inimese enda sisemine veendumus ja Jumalast juhitud otsus ja kutse, saada Jumala lapseks.“ Samas lisab ta, et õpetused on tähtsad.

Küsimuse juures, kas on läbitud ristitavaga eelõppe, domineerib arusaam, et see on oluline. Üks emeriitpastor kirjutas eelõppe kohta: „Peaaegu seda elementaarseks. Ristimisel teeb ju inimene töötuse – elada Jumala tahtega kooskõlas ja selleks on tal vaja seda tunda.“ Teine, üle 20 aasta pastorina töötanud, tõdeb, et alguses ta ei olnud nii põhjalik, kuid praegu peab oluliseks läbida iga ristitavaga talle kohane individuaalõppe.

Vastustest jääb kõluma, et adventkoguduse pastorid ja piiblitöölised on ristimiseelset õpet pidanud väga oluliseks nii aastakümneid tagasi kui tänapäeval, võib väita, et selles osas ei ole aja jooksul arusaamised muutunud.

Teine küsimus oli ristitava ettevalmistuse põhjalikkuse kohta, kui põhjalik see peaks olema nii ajalises mõõtmes kui teemade osas. Selle küsimuse vastustest tõstatub viis mõttearendust.

- 1) Igale inimesele tuleb läheneda individuaalselt.
- 2) Ajalisest mõõtmest olulisem on, et ristitav mõistab ristimise tähendust enda jaoks isiklikult.
- 3) Ristitav on valmis siis, kui on toimunud uussünd ja tema elu on muutunud.
- 4) Ristitava ettevalmistus ei peaks olema abstraktsete tõdede õpe, vaid mentor-õpetaja peaks toetama isikliku kogemuse arendamist.
- 5) Kindlasti peab jätkuma koos õppimine ka peale ristimist, see tähendab jüngriks kasvamist ja kogudusega kokku kasvamist.

Teemade osas, mida peaks läbima, tuuakse esile ülemaailmse adventkoguduse 28 põhitõde⁴⁴. Samas rõhutatakse, et see ei peaks toimuma kuiva faktipõhise õppena, vaid olema Kristuse-keskne, usku kasvatav kogemus. Teisalt aga peaks ristitav saama oma usule

---

⁴⁴ Seitsmenda päeva adventistidele olnud omane kujundada välja kindlat usutunnistust selle sõna harilikus tähenduses. Siiski on praktilistest kaalutlustest lähtudes leitud aeg-ajalt olevat vajaliku oma uskumused ühes köites lühidalt kokku võtta. 1872. aastal andis adventistide kirjastus Battle Creekis välja 25 punktist koosneva "Lühikokkuvõtte meie usust". See dokument ilmus koguduse Aastaraamatus [Yearbook] 1889. aastal ning taas aastatel 1905-1914. Hiljem valmistas neljaliikmeline komitee, kuhu kuulus ka Peakonverentsi president, lühikokkuvõtte meie uskumuste "põhilistest joontest". See 22 põhiuskumusest koosnev kokkuvõtte, mis esmakordselt avaldati 1931. a. Aastaraamatus, oli käibel, kuni Peakonverentsi istungjärk selle 1980. a. asendas samalaadse, kuid ulatuslikuma, 27 punktist koosneva kokkuvõttega, mis avaldati pealkirjaga "Seitsmenda päeva adventistide põhiuskumused".

Sissejuhatuses neile põhiuskumustele on kirjutatud: "Seitsmenda päeva adventistid tunnistavad Piiblit oma ainsaks usu aluseks ning peavad teatud põhilisi uskumusi Pühakirja õpetuseks. Need uskumused, nagu nad siin on ära toodud, moodustavad koguduse arusaamise Pühakirja õpetusest ja selle väljenduse. Nende punktide revideerimine on võimalik vaid Peakonverentsi sessioonil, kui Püha Vaim on juhtinud kogudust Piibli tõe täielikumale tundmisele, või kui on leitud Jumala Püha Sõna õpetuste väljendamiseks parem keel." Selline laiendamine ja revideerimine toimus seitsmenda päeva adventistide Peakonverentsi 2005. aasta sessioonil (St. Louis, Missouri, USA), kui hääletati juurde üks põhiõpetus, mitte lisamaks uut või varem tundmatut materjali, vaid väljendamaks paremini koguduse arusaama Jumala väest anda usklikele Kristuses Jeesuses võidu kurjusejõudude üle. (*Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018, 5. 6)

piisavalt tugeva aluse, et vastu panna erinevatele levitatavatele õpetustele ja vandenõuteooriatele.

Kolmas, ristimise ettevalmistust puudutav küsimus oli, kas arusaamad ristitava ettevalmistusest on muutunud vastaja tööperioodi jooksul. Selle küsimuse juures läksid vastajate arvamused lahku. Viisteist vastanut kahekümne kuuest arvas, et ristitava ettevalmistamise praktika ei ole muutunud või ei osanud muutusi nimetada. Siinkohal on huvitav märkida, et nii arvas enamik emeriitpastoreid ja staažikamaid pastoreid ning noored ja alles vähe aega töötanud pastorid ja piiblitöölised. Keskealised ja keskmise staažiga pastorid oskasid välja tuua muutusi ristimispraktikas. Sellest võib järeldada, et vanad pastorid tegid tööd stabiilselt, ilma suurte muutusteta, kuna nende töötamise ajal toimusid ka ühiskonnas muutused aeglasemalt. Ja noored on märkinud, et ei ole olnud muutusi, mis on ka mõistetav, kuna nende tööperiood on olnud liiga lühike, et ristimispraktikas muutusi märgata.

Keskealiste ja keskmise staažiga pastorite esile toodud muutused on pigem seotud ühiskonnas toimuvate muutustega kui õpetuslikust aspektist tingitud muutustega. Muutustena on esile toodud alljärgnevad tähelepanekud:

- 1) Varem oli pöhirõhk õigetel uskumustel ja faktidel, mis on küll tähtsad, kuid olulisem on tähelepanu pöörata inimese sisemisele hoiakule ja avatusele Jeesuse suhtes ehk teisisõnu ristitava ettevalmistus on muutunud piiblikesksusest Kristuse-keskseks.
- 2) Varem oli arusaam, et koguduseliikmete lapsed ei vaja ristimiseelset õpet, lootuses, et vanemate kõrval kirikus käies on nad tõesed selgeks saanud, siis nüüd on juurdunud arusaam, et kõik vajavad individuaalset õpet ja mentorsuhet inimesega, kes õpet läbi viib.
- 3) Kui varem oli iseenesest mõistetav, et kogudusega liitumine tähendab pühendunud osalemist, koguduse toetamist nii oma ajaga kui majanduslikult, siis nüüd tuleb seda selgitada.

On täheldatud ka pastorite erinevat praktikat ristitava ettevalmistamisel, traditsioonilisem lähenemine on, et võetakse ettevalmistamiseks pikemalt aega, mõned aga ristivad kiiremini ja panustavad rohkem vaimulikule arengule pärast ristimist.

2.3.2. Ristitava valmisolek ristimiseks

Küsimustiku kaks järgmist küsimust puudutasid ristitava valmisolekut ristimiseks ja kuidas seda hinnata. Küsimuse, milliste kriteeriumide alusel sa otsustad, et ristitav on valmis kogudusega liitumiseks, vastustest tuli esile viis valdkonda.

Kaks valdkonda olid võrdselt esile toodud poolte vastanute poolt – muutused elus ja õpetustega nõustumine. Muutuste puhul on nimetatud päästmise vajaduse mõistmist ja sellega seoses tajutavat hoiakut ning soovi edasi kasvada. Ristitaval peaks olema veendumus ja arusaam kristliku usu ja elu olulisusest. Ristitav on kogenud meelearandust ja tõesti soovib elada oma edaspidise elu käsikäes Jeesusega, tunnistades, et ta vajab oma Päästjat jätkuvalt igal päeval ning see veendumus on muutmas tema elu ja suhtumist. Ristitav asub oma usku praktiliselt läbi elama.

Samavõrra muutustega elus oli esile tõstetud olulisus mõista Piibli põhimõtteid, mis on välja toodud adventkoguduse koguduse käsiraamatus 28 põhitõena. Ristitav on omandanud ülevaate koguduse õpetustest, nõustub nendega ja vastavalt oma küpsusastmele usus mõistab ja rakendab neid. Välja toodud oli ka vajadus tutvustada adventtraditsiooni, sest see aitab kogudusega liitujal kergemini kogudusega integreeruda. Oli nimetatud ka tõdemus, et ei saa eeldada, et ristimiseks valmistuja mõistaks lõpuni kõiki adventkoguduse 28 põhitõde. Ristitav peaks näitama oma tahtlikkust ellu rakendada kristlikke põhimõtteid.

Ligi pooled vastanutest olid märkinud oluliseks ristitava valmidust koguduse tegemistes osa võtmiseks. Ristitav osaleb koguduse jumalateenistustel ja teistes koguduse algatatud projektides ning on valmis panustama erinevatel viisidel. Tal on soov anda endast midagi Jumala töösse.

Samuti ligi pooled nimetasid ristitava üheks ristimiseks valmisoleku kriteeriumiks Jumala Sõna aluseks võtmist oma usuelule. Oluliseks peeti regulaarset Piibli lugemist ja uurimist.

Viienda valdkonnana tõusis vastustest esile ristitava isikliku suhte vajadus Jumalaga. Seda vajadust olid sõnastanud vaid mõned vastajad, kuid seda mõtet toetas üle poolte vastanutest. Tegelikult see teema – isiklik suhe Jumalaga – kattub esimesena välja toodud teemaga ehk elu muutuste teemaga, kus oli juba välja toodud käsikäes Jeesusega käimine ja vajadus Jeesuse kui Päästja järele.

Kuna küsitluses ei olnud ette antud vastusevariante, vaid iga vastaja sai vabas vormis kirjutada oma avamuse, siis väärib tähelepanu, et vastajatel on väga terviklik ja ühtne arusaamine, milliseid kriteeriume võiks ja peaks arvestama otsustamisel, kas ristitav on valmis kogudusega liitumiseks. Samas tuleb tõdeda, et vastustest on kokku saanud kogudusega liituja ideaalvariant. See on hea, kui silme ees on ideaal, kuid igapäevapraktikas puututakse kokku reaalsusega, et kõik ei ole sugugi nii ideaalne. See tõdemus tuleb esile, kui vaadelda küsimustiku järgmise küsimuse vastuseid.

Järgmine küsimus oli: Kui suur roll on ristitava valmiduse otsustamisel sisemisel tunnetusel? Valdav osa vastanutest arvas, et see on suur. Seda arvamust on alljärgnevalt lahti seletatud: Sisemine tunnetus peaks kujunema tegelike faktide ja olukordade järgi, mitte selle järgi, et pastorile lihtsalt inimene ei meeldi ja ta keeldub teda ristimast. Kui sisetunne ütleb, et inimene ei ole küps ristimiseks, siis tuleb koos ristitavaga süvitsi minna, arutledes oluliste teemade üle, ning kui ristitav jääb oma soovi juurde ja silmaga nähtavaid takistusi ei ole, siis ei tohi sisetunne jääda piduriks.

Vastustest koorus väga oluline tõdemus – kui sisemise tunnetuse all silmas pidada Jumala tahte otsimist ja Püha Vaimu hääle kuulamist, siis peabki sellel olema suur roll. Kui ristitava osas on kahtlusi, siis seda enam tuleb tema pärast palvetada. Üks vastanud pastor kirjutab, et ristitava pärast palvetades on ta saanud palvevastusena selguse, millesse tuleb konkreetse ristitavaga töötades rohkem süüvida. Teine pastor täiendab, et õnneks ei pea pastor üksinda otsustama, oma sisemise tunnetuse võib edasi anda koguduse nõukogule ning koos arutledes kujuneb lõplik otsus.

Küsimuse all sisemise tunnetuse kohta on mitmed vastajad kirjeldanud konkreetseid kogemusi, kuidas ristitavate ettevalmistamisel on tekkinud sisemised kahtlused ja kuidas on neid lahendatud. Kirjeldatud lugude hulgas oli nii positiivse kui negatiivse lõpuga lugusid.

2.4. Adventkoguduse vs uustestamentliku ristimise käsitlus/praktika

Läbi viidud küsitluses on järgmise teemana palutud võrrelda adventkoguduse ristimispraktikat uustestamentliku ristimise käsitluse/praktikaga, kas ja mil viisil need vastaja arvates on erinevad või mitte.

Enamik vastanutest on arvanud, et adventkoguduse praktika ei erine uustestamentlikust ristimispraktikast, kuid neli on väitnud, et jah, erineb. Samuti neli vastajat on vastustes välja

toonud nii sarnasusi kui erinevusi. Vastajate põhjendused oma arvamustele toovad selguse. Alljärgnevalt on välja toodud selgitused, milles nähakse sarnasust ja milles erinevust.

Tuuakse esile, et nii algristikoguduses toona kui adventkoguduses praegu ristitakse täiskasvanud otsustusvõimelisi inimesi ning seda tehakse vee alla vajutamise teel, mille sümbolne tähendus on vaimulikus mõttes vana inimese matmine ja uue inimese sünd. Adventkogudus püüab nii palju kui võimalik järgida Jeesuse eeskuju ja apostlite õpetust ning misjonikäsk teha jüngreid neid ristides on aluseks nii meile kui neile. Ristimisele tulles väljendab ristitav oma usku Loojasse ja Lunastajasse. Ka koguduse õpetuslikud arusaamad on olulised läbi töötada, sest nii on kergem vältida valeõpetusi ja ebaõigeid arusaamu, algristikoguduses olid lihtsalt teistlaadi probleemid kui meil.

Mitmed vastajad on oma vastustes selgitanud, et Piiblit lugedes jääb mulje, et ristimisi sooritati algristikoguduses tavatult ruttu, ilma põhjaliku ettevalmistuseta. Esiteks on piibllilood kirjutatud lühidalt ning me ei tea kõike. Teiseks oli siis ajalooline kontekst sootuks teine. Kogu ühiskond oli religioosne, isegi paganlus kui selline oli religioosne. Inimesed uskusid Jumalat ja teadsid, millised on Jumalale vastuvõetava elu põhimõtted, siis piisaski Jeesuse kui tõotatud Päästja tunnistamisest, et saada ristitud. Meie elame kultuuriliselt teistsuguses keskkonnas ja asume n-ö. vaimulikkuse redelil oluliselt allpool. Selliseid selgitusi on vastajad kasutanud ristimispraktikate võrdluses nii sarnasuste kui erisuste esile toomiseks.

Alljärgnevalt on välja toodud üks vastus, mis selgitab uustestamentliku ristimise tagamaid: „Uues Testamendis räägitakse kahest veidi erinevast ristimisest: meelesparandusristimisest, mida toimetas Johannes, ja usuristimisest, millega pidi kaasnema Püha Vaimu väljavalamine ja koguduse ühtsusega liitumine ja mille eestkõnelejaks oli Paulus. Ma arvan, et meie ristimiskäsitlus lähtub ennekõike Paulusest ja tema teoloogiast. Eeldame, et ristimisega käib kaasas isikliku patutunnetuse kogemine, aga ennekõike näeme ristimises otsust, mis seob inimese kohaliku kogudusega ja mille tulemuseks on inimese aktiivne kaasalöömine ja Vaimu anni avaldumine koguduse ühiseks kasuks.“

Enamik vastajaid, kes arvas, et adventkoguduse ristimispraktika erineb uustestamentlikust ristimispraktikast, on seda võrrelnud just Johannese meelesparandusristimisega. Erinevustena on nimetatud, et Johannes kutsus meelt parandama ja ristas tõenäoliselt ka neid, kelle meelesparandus ei olnud veel vilja kandnud, meie aga ootame ristitavalt enamat. Üldistatuna

oli uustestamentliku ristimise eelduseks ristitava usk, adventkoguduses ootame ka algteadmisi. Erinevusena on veel välja toodud, et praegu ristides on rõhk inimesel kui tulevasel koguduseliikmel ning sellest lähtuvalt teostatakse õpet, Johannese ristimise puhul sellist eeldust ei olnud.

Erinevusena on ära märgitud ka korralduslik pool. Ülemaailmsel adventkogudusel on kindlad reeglid, mis näiteks sätestavad ristija rolli ja volitused, samuti peab olema koguduse nõusolek kellegi ristimisele lubamiseks. Uustestamentlikus loos selliseid eeldusi ei sisaldu. Samas märgib vastaja, et arvestades kaasaja konteksti on need muutused kohased.

2.5. Ristimise ettevalmistamiseks kasutatavad materjalid

Eesti adventkoguduste pastoritele ja piiblitöölisele saadetud küsimustikus järgmine küsimuste plokk keskendub ristimiseelse õppe läbiviimise materjalidele. Uuritakse, millist õppematerjali keegi kasutanud on ning milliseid häid külgi või puudusi on kasutatud materjalide juures leidunud.

2.5.1. Olemasolevate materjalide kasutamine

Olemasolevate materjalide kohta oli kolm küsimust: Milliseid materjale oled kasutanud ristimisklassi läbiviimisel? Milliseid häid külgi või puudusi leidsid kasutatud materjalides? Kui oled loobunud mõne materjali kasutamisest, siis millisest ja miks?

Suurem osa vastanutest on ristimiseelse õppe läbiviimisel oma alusmaterjalina nimetanud adventkoguduse 28 põhitõde, mis on välja toodud „Koguduse käsiraamatus“. Need on lühidalt sõnastatud piiblitõed, mille kinnituseks on välja toodud hulgaliselt piiblitekste. Samuti nimetati Piiblit õppe alusena.

Küsimusi esitades oli huvi teada saada, milliseid lisamaterjale on kasutatud, kus on lihtsamal moel ja näitlikumalt või õppevihiku vormis kogudusega liitujale teemasid lahti seletatud. Abistavate materjalidena oli nimetatud üheksat erinevat raamatut või õppevihikut, mõned vastajad olid märkinud, et on kasutanud erinevaid materjale, neid konkreetselt nimetamata. Nimetatud materjalidest ainult ühte oli mainitud kolme vastaja poolt, see on kolmekümne viiest teemalehest koosnev töölehtede komplekt pealkirjaga „Ka sina võid uskuda!“, mille

igal töölehel on pisut teksti ning küsimused, mille all Piibli kirjakoht ning lünk vastuse kirjutamiseks.

Teiste nimetatud materjalide hulgas oli kaks ingliskeelset, millest üks on „Seventh-day Adventists Believe“⁴⁵, adventkoguduse peakonverentsi poolt välja antud adventkoguduse 28 põhiuskumuse kommentaar, ning vene keelset „Alguses oli sõna“⁴⁶, mis on samuti 28 põhiuskumuse kommentaar. Nimetatute hulgas on veel „Seitsmenda päeva adventistid usuvad“, ka see on 28 põhiuskumuse kommentaar, tõlgitud eesti keelde inglisekeelse „Seventh-day Adventists Believe“ 2006. aastal toimetatud ja välja antud raamatu järgi. Mainitud on veel materjali „Mida ütleb Piibel“, see oli õppevihik 1990ndate aastate algusest. Veel on nimetatud Mark Finley „Õpime koos“⁴⁷, kus on välja toodud kolmkümmend kaks doktrinaalset Piibli õpetust ning praktilise kristluse teemakäsitlused. On nimetatud ka „Avasta kristlus“ kursust, see on evangeeliumi algtõdesid tutvustav kursus ja põhineb Markuse evangeeliumil, selle algversiooni on loonud Austraalia pastor David Riley. „Avasta kristlus“ kursusele on loodud jätkukursus, mis tutvustab juba rohkem ja põhjalikumalt Piibli tõdesid.

Veel on nimetatud materjale, mis on aastaid tagasi välja antud ja mis ei ole enam kättesaadavad, ning mitmed vastajad on kirjutanud, et nad improviseerivad, kasutavad enda väljakujunenud paktikat ja materjali või on endale teinud konspekti kellegi teise pastori ristimisklassi läbiviimisest.

Selle küsimuse puhul väärrib märkimist, et vastajad vanuses üle kuuekümnekuue ja noored vanuses 18–35 ei ole kasutanud peale „Koguduse käsiraamatus“ välja toodud 28 põhitõe ja Piibli muid lisamaterjale. Vanad pastorid on isegi märkinud, et nende töö alguses ei olnud lisamaterjale ristimisklassi läbiviimiseks ja võib järeldada, et hiljem, kui oli rohkem lisamaterjale võimalik saada, olid nad oma tööpraktikas juba teisiti harjunud. Samuti ei ole noored kasutanud lisamaterjale, vaid on iseseisvalt leidnud lahendused, kuidas Piibli põhitõdesid ristitavale edastada.

Vastustest võib järeldada, et keskealised pastorid ja piiblitöölised on igaüks kasutanud erinevaid materjale, lisaks „Koguduse käsiraamatus“ välja toodud 28 põhitõele ja Piiblile,

---

⁴⁵ *Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018.

⁴⁶ В начале было слово

⁴⁷ Mark **Finley**, *Õpime koos*. Tallinn: SPA Eesti liit, 3.

vastavalt sellele, milliseid abimaterjale saadaval oli, kuid ühte või ka mitut head abimaterjali, mida oleks ühtsemalt kasutama hakatud, ei ole olnud.

Analüüsid materjalide tugevusi ja puudusi on vastajad ühel meelel „Koguduse käsiraamatus“ oleva 28 põhitõe osas. Tugevuseks on, et kõik olulised teemad välja toodud konkreetset ja lühidat, on lisatud ka vastavad piiblitekstid iga teema juurde. Neid on võimalik lihtsa vaevaga välja printida ja ristimiseks valmistuvale inimesele kaasa anda. Puuduseks on see, et materjal on kuivavõitu, tuleb leida illustratsioone ja lugusid ning ise see näidete abil elavaks rääkida. Tehes individuaalõpet, on lihtsam kohandada, kuid kui ristimisklassis on rohkem inimesi, on vaja struktureeritud õppematerjali. Materjali kohandamine õppijale või õppegrupile vastavaks või ka õpetajale isikupäraseks nõuab kõvasti isiklikku tööd.

„Ka sina võid uskuda“ 35-osalise töölehtede komplekti kohta on arvatud, et teemad on head, kuid kursusena kipub asi liiga pikaks jääma, vähemalt kolmandik õppetükkidest keskendub otseselt Jeesusele ja tema headusele. Üks vastajatest kirjeldas, et tema ei saanud konkreetsete ristimiseks valmistujatega seda kasutada, kuna see algas liiga algusest, tal oli vaja n-ö. edasijõudnute teemasid. Positiivse poole pealt on leitud, et see kursus suunab inimest Piiblit uurima ja vastuseid omal käel üles otsima ning mitmed õppetükid lõpevad üleskutsega otsustamiseks.

Olemasolevate materjalide kohta on arvatud, et kõik on suhteliselt mehaanilised ja lihtsakoelised – lihtlauseid, küsimused ja lüngad, kuhu peab näidatud piibliteksti kirjutama. Sellise stiili aeg on ümber saanud, teatud mõttes on see täiskasvanud inimese intellekti alahindav. Hinnatakse laiapõhjalise seostatud mõtlemise edasiandmist piibliõppes, piiblitekstide kontekstis lugemist ja leitud vastuste seostamist senise elukogemusega.

Üks vastaja väljendab nii: „Minu meelest meil polegi head ja kaasaegset materjali ristimisklassi läbiviimiseks.“ Selline väljaütlemine on otsekohene, kuid selleks, et oleks võimalik olukorda parandada, tulebki reaalne olukord selgeks teha.

Aga on neid, kes juba parandavad ja loovad. „Avasta kristlus“ on esitluste ja arutelude programm, mis on värske lähenemisega, dünaamiline. Nende poolt, kes selle on kasutusele võtnud, on antud hea hinnang. Tõsi, see on mõeldud meeskonnatööna läbiviimiseks ja individuaalprogrammiks ei sobi.

Järgmises alapeatükis on vaatluse all, kuidas on pastorid ja piiblitöölised materjalide vähesuse probleemi enda jaoks lahendanud.

2.5.2. Materjalide loomine

Küsitluse viimase küsimusega uuriti, kas pastorid, piiblitöölised on ise koostanud materjale ristitava ettevalmistamiseks ja millest on lähtunud, kui seda on tehtud. Üksteist vastanutest kirjutas, et nad on seda teinud, ja viisteist vastanut kirjutas, et nad ei ole ristitava ettevalmistamiseks materjale koostanud. Kuna enamikus vastustest oli pikem selgitus, siis neid analüüsid selgus, et siiski nii lihtsalt ei saa jagada.

Enamik vastanuid, kes kirjutasid, et on ise koostanud materjale, on seda tõesti teinud, kuid see on enamjaolt olnud ainult enda vajadusi arvestades. Ainult kolm-neli inimest on koostanud või koostamas materjali ristitava ettevalmistamiseks, mis on läbi mõeldud ja kirja pandud nii, et seda oleks võimalik ka teistele töötajatele jagada. Samas suur osa nendest, kes vastasid, et nad ei ole materjale koostanud, selgitavad, et nad on materjale läbi töötanud, kohandanud ja täiustanud vastavalt vajadusele, seega teinud suure töö, et neil oleksid vajalikud materjalid. Mõned vastanutest on kirjutanud, et nad on tõlkinud abimaterjale ristitava ettevalmistamiseks.

Need, kes on ristitava ettevalmistamiseks materjali ise kokku pannud, kas siis ainult enda tarbeks või ka mõeldes sellele, et teised saaksid seda kasutada, on oma lähtepunkte kirjeldanud erinevalt: ühed on nimetanud olulisi teemasid, teised aga ülesehitust ja eesmärki. Teemadena on esile toodud loomine, lunastus ja pühamu ehk lepituse teema, Taanieli ja Ilmutusraamatu prohvetikuulutused ning Jeesuse õpetused ja tema jüngriks saamine.

Üks küsimustikule vastaja valmistab ette veebipõhist kirjalikku piiblikursust, mis on mõeldud kristlusest huvitatule. Lähtunud on eeldusest, et inimene ei tea kristlusest eriti midagi ning teemadevalikus on Jumala märkamine, palve, Piibel, Jeesus, patutunnetus, Taanieli ja Ilmutusraamat. Samas on teine pool kursusest väga praktiline, rääkides tervisest, hingamispäevast, raha kasutusest, loodushoiust ja muudest elulistest teemadest. Praktiliste teemade puhul on hea, kui inimesel on võimalus kohe mingeid põhimõtteid ellu rakendada.

Materjalide loomise lähtepunktidenä on nimetatud ka koguduse teemat: mis on kogudus ja milleks seda vaja on. Läbi koguduse teema on käsitletud nii usu kui õpetuslikud küsimused. Järgmise lähtepunktina on esile toodud Jumala armastuse mõistmine ning sealt

edasi Jumala ootused ja juhtimine. Veel ühe vastanu poolt kirja pandud käsitlus materjali koostamiseks: õppe ülesehitamisel on lähtunud Piibli suurest loost, loomisest uueks loomiseni, seda lugu läbi käies said kaetud sujuvalt ja üksteisega seostades kõik olulised teemad. Sellisel viisil ei olnud õppimine mehaaniline eraldi seisvate õpetuste õppimine, vaid loo rääkimine uurides, miks ja kuidas asjad on.

Analüüsides vastuseid, on huvitav tähele panna, kui eriilmelisi lähtepunkte on leitud selleks, et edasi anda Piibli õpetusi, et need oleksid kõitvad ning arusaadavad ja kõige olulisem, et need oleksid praktilised, mida on hea ellu rakendada.

Kindlasti peaks pastoritel ja piiblitöölistel olema rohkem võimalusi, et oma praktikaid jagada ja osa saada teiste pastorite kogemusest. Nii ei pea igäüks eraldi katsetama ning head mõtted ja materjalid leiavad kiiremat kasutuselevõttu.

2.6. Järeldused

Võrreldes apostliteaegse algristikoguduse ristimise käsitlust ja praktikat, millele on tähelepanu pööratud töö esimeses osas, ja adventkoguduse pastorite ning piiblitöölise praktikat, võib väita, et ristimiselset ettevalmistust on peetud oluliseks mõlema grupi poolt. Erinevusi võib leida ettevalmistuse pikkuse ja põhjalikkuse osas. Piibli aruande vähestest lõikudest ristimiseks ettevalmistamise kohta võime näha, et seda tehti, kuid sageli oli see kiire protsess ja sellel oli oma põhjus.

Apostliteaegsetel ristitavatel, nii juutidel kui neid ümbritsevatel paganatel, oli teistsugune kultuuriline taust ja nad olid suurema vaimuliku teadmiste pagasiga kui tänapäeva mittekristlased Eestis. Juudid käisid oma tava kohaselt sünagoogis, kus loeti ette Pühakirja (Lk 4:10–27; Ap 15:21; 2Kr 3:14) ehk siis meie mõistes Piibli Vana Testamendi osa. Nad olid tuttavad Pühakirja tekstidega, sealhulgas ettekuulutustega töötatud Messiasist. Tõenäoliselt võis enamikule tolle aja inimestest öelda nii, nagu Paulus ütles Timoteosele: „Sa tunned lapsest saadik pühi kirju“ (2Tm 3:15).⁴⁸

Jeesuse jüngrid ja koguduse juhid, eriti koguduse algusperioodil, jätkasid templis ja sünagoogides palvustel ja Kirja lugemistel osalemist (Ap 2:46; 3:1; 15:21; 26:11) ning

---

⁴⁸ „Pühakiri.“ – Suur Piiblileksikon. Tallinn: Logos, 2011, 522.

kasutasid võimalust, et järgneva Kirja seletamise käigus Kristusest kuulutada⁴⁹. Tolleaegsetel inimestel olid põhjalikud teadmised Pühakirjast ja sellepärast ei vajanud nad pikka eelõpet enne ristimist. Pigem pidid nad mõistma ja tunnistama, et „Jeesus on Kristus, Jumala Poeg,“ ja et neil on usu läbi „elu tema nimes“ (Jh 20:31).

Adventkoguduse pastorite ja piiblitöölise vastustest küsimustikule tuleb samuti esile ristitavate erinev kristlik taust ning erinev teadmistepagas usulistel teemadel. On toodud näiteid, kus ristimisele tulekuks valmistuv inimene oli väga põhjalike teadmistega ning oma usku praktiseeriv inimene, kellele kogudus oli juba usaldanud ülesande hingamispäevakoolis teisi õpetada. Teisalt on toodud näiteid inimestest, kellel puuduvad eelnevad usulised teadmised. Taoline olukord nõuab pastorilt paindlikkust ning tarkust ja otsustusvõimet ettevalmistuse põhjalikkuse ja pikkuse valikul.

Helmut Ockert oma raamatus „Piibliõpetus. Sissejuhatus Pühakirja“, tehes sissejuhatust Pauluse kirjutatud kirjadele korintlastele ja tessalooniklastele, toob esile tõsiasja, et sageli sundisid tööplaanid Paulust edasi liikuma, mille tulemusel jäi koguduses õpetamise periood lühikeseks. Palju jäi ütleмата, arusaamatusi selgitamata, väärnähteid kõrvaldamata ning Paulus kasutas kirjade kirjutamist õpetuste ja juhtnõõride edasiandmiseks, sest kogudust ja selle liikmeid ohustasid judaistlikud õõnestajad, paganlik elulaad või usujoovastusest tekkinud liigagarus.⁵⁰ Veel enam puudutas see teema ristitavaid ja vastseid koguduseliikmeid. See näitab, et alati ei olnud võimalik põhjalikku õpet läbi viia ja koguduses tulid ilmsiks erinevad probleemid.

Küsitluse vastustes toovad pastorid välja sama probleemi – probleemid ilmnevad pärast seda, kui inimene on ristitud. Selles nähakse paratamatust või ka enda või mõne teise pastori nõõrgalt tehtud ettevalmistust.

Kuna adventkoguduse „Koguduse käsiraamatus“ on välja toodud üldised põõhimõõtted, kuidas valmistada ette kogudusega liituda soovijat, ei saa pastorite praktika olla väga erinev. Ometi sõõltub tegelik ristimiseks ettevalmistuse protsess tööõtegi ja tunnetusest ja isiksusest, millele lisandub ristimiseks ettevalmistuva inimese isiksus ja tahe vastu võõtta õõpitavaid teemasid.

---

⁴⁹ *ibid.*, 522.

⁵⁰ Helmut Ockert, *Piibliõpetus. Sissejuhatus Pühakirja*. Tallinn: EELK Konsistooriumi kirjastus- ja infoosakond, 1993, 167.

Seega on ristimiseks ettevalmistus väga individuaalne protsess, kus püütakse leida parim lahendus iga kogudusega liituda soovija jaoks.

Ristitava ettevalmistamisel parima lahenduse otsimisel tuleb meeles pidada, et probleeme koguduses ei ole võimalik vältida ülipõhjaliku ettevalmistusega. Lugeses Piiblis Pauluse kirju kogudustele, võib näha, et algristikoguduses olid probleemid, samuti on need tänapäeva kogudustes. Sellest hoolimata ei saa vastutustundetult suhtuda ja ristida eelõpet tegemata, sest nii nagu üks vastaja kirjutas: „Ristimisel teeb ju inimene töötuse – elada Jumala tahtega kooskõlas, ja selleks on tal vaja seda tunda.“ Valmistades ette ristitavaid, täidavad pastorid ja piiblitöölised Jeesuse enda korraldust „õpetades neid (ristitavaid) pidama kõike, mida mina olen teil käskinud“ (Mt 28:20).

Teadmistega koos peab ristitav omandama kogemused praktilisest kristlusest. Küsimustiku vastustes tuleb esile, et lisaks tõdede õppimisele peaks toimima mentorsuhe, mis toetab just isikliku kogemuse harjutamist. Isiklike lähedaste suhete olemasolust ja toimimisest saame aimu ka Pauluse kirjadest, kus ta lisaks üldisele sõnumile kirjutab isiklikke tervitusi ja tänuavaldusi (Rm 16:3–16; 1Kr 16:19; Ef 6:21; Kl 4:7–17). Lisaks lühikestele tervitustele on Paulus kirjutanud kolm karjasekirja, kaks Timoteosele ja ühe Tiitusele, kus ta annab näpunäiteid ja soovitusi pastoriametiks. Need sõnumid ja kirjad toovad esile lähedaste suhete olulisuse ja vajalikkuse õppimise protsessis ning seda eeskujuna on mõistlik järgida ka tänapäeva kontekstis.

Head suhted loovad võimaluse osaduse tekkimiseks koguduses. Osavõtt koguduse teenistustest ja muudest ettevõtmistest on paljude pastorite poolt märgitud oluliseks näitajaks ristimiseks valmisolekust. Koguduse osadus loob kasvukeskkonna nii ristimiseks valmistuvatele kui värsketele koguduseliikmetele, sest teadmiste kõrval on võimalik arendada uut mõtteviisi, uut Jumalale suunatud eluviisi. Koguduse osaduses Jumalat tundma õppides õpitakse Teda ka usaldama. Koguduse osaduse vajalikkust kinnitab ka Piibli aruanne varakristlikust kogudusest: „Kes nüüd tema sõna vastu võtsid, need ristiti. ... Aga nemad püsisid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes“ (Ap 2:41, 42).

Koguduse kui perekonna toetus on tänapäeva ühiskonnas, kus üksindus on valusaks probleemiks, omandanud erilise tähenduse. Kui Jumal inimest luues ütles, et „inimesel ei ole hea üksi olla“ (1Ms 2:18), siis tänapäeva katkiste suhete rägastikus on kogudusel eesõigus

pakkuda perekondlikku osadust eriliselt just neile, kes alles õpivad Jumalat tundma. Seegi kuulub ristimiseks ettevalmistuse hulka.

Eespool esile toodud teemades on olemas paralleelid algristikoguduse ristimise käsitluse ja praktika ning küsitluses osalenud adventkoguduse pastorite ja piiblitöölise ristimise praktikates, mis annab julgustavat tagasisidet, et viiakse ellu samu eesmärke, mis olid ka apostlitel. Erinev teema on kirjalikud materjalid, mida tol ajal ei olnud võimalik luua ega paljundada, nagu on meil võimalik. Materjalide vajadusele pööratakse tähelepanu järgmises alapeatükis.

2.7. Vajadus materjalide koostamiseks

Ristimiseelse õppe materjali vajaduse võib käesoleva uurimustöö põhjal jagada kahte ossa. Esimene vajadus on abimaterjal pastoritele ja teine vajadus on materjal kogudusega liituda soovijale.

2.7.1. Abimaterjal pastoritele

Küsimustikule vastanud pastorite vajadused on erinevad. Kõige paremas olukorras on pastorid vanuses 36–50, kes on töötanud kümme ja enam aastat. Nemad on omandanud vilumuse koguduse põhitõdede käsitlemisel ning on võimelised orienteeruma kiiresti muutuvates ühiskonnaoludes. See rühm suudab kõige paremini otsida, leida ja kohandada materjale, millega tööd teha.

Vanematel pastoritel on aastatega kogunenud töökogemus, kuid kõige rohkem toetust vajaksid nad väljundite leidmisel, kuidas innovatiivselt üles ehitada õppe vormi. Kuna elutempo on muutunud ja muutumas üha kiiremaks ning tähelepanuvõime vähenenud⁵¹, on see vajalik.

Noored ja/või alles tööd alustavad pastorid ja piiblitöölised vajavad kõige rohkem abi nii sisu kui vormi leidmisel, et teha ristimiseelset ettevalmistust. Sisulise poole pealt on olemas „Koguduse käsiraamatus“ lühidalt ja konkreetselt sõnastatud adventkoguduse 28 põhitõde,

---

⁵¹ *Inimeste tähelepanuvõime on muutunud oluliselt kehvemaks.* Allar **Pajuste**, toim. [<https://www.telegram.ee/teadus-ja-tulevik/inimeste-tahelepanuvoime-on-muutunud-oluliselt-kehvemaks>], 28. mai 2019.

kus on viited vastavatele piiblitekstidele. See on väga hea ja vajalik materjal, mis aitab olulisematel punktidel silm peal hoida. Lähtuvalt uurimuse tulemustest on arvamus, et uut ja põhjalikku kogumikku koguduse põhiõpetustest ei ole vaja koostada. Pigem võiks see olla koht kas koguduse veebilehel või siseveebis, kus saab põhitõdede juurde lisada allikaid, raamatute või muu materjali loetelu, kust on võimalik leida teema kohta täiendavat ja illustreerivat infot. See lihtsustaks esmajoones noorte pastorite tööd, aga oleks abiks ka kõigile teistele. Kindlasti peab seal olema võimalus allikate lisamiseks, nii tekib ülevaade uutest raamatutest ja materjalidest, mis ilmuvad ja kust võib lisamaterjali leida põhitõdede või muude oluliste teemade kohta.

Teine oluline tahk pastorite abistamisel on innovaatiliste vahendite ja võimaluste tutvustamine, mille abil jõuda paremini tänapäeva kiiresti muutuvast ühiskonnas inimesteni, kes on huvitatud kristlusest. Kindlasti võib otsida ja kutsuda mõne teemat hästi valdava lektori, samas on võimalik kasutada ja jagada meie oma adventkoguduse pastorite leitud ja praktiseeritavaid võimalusi ning kuulda nende kogemusi, mis on sobivad ja läbi proovitud just siin, Eestis oludes.

Hea meel on tõdeda, et taoline jagamine juba toimub. Pastorid, kes on tõlkinud ja kasutanud „Avasta kristlus“ koolituse materjale, mis sisaldavad PowerPointi esitlusi, töölehti osalejatele ja juhendit läbiviijale, on need teinud kõigile pastoritele kättesaadavaks koguduse siseveebis ning jaganud praktilisi kogemusi koolituse läbiviimise põhimõtetest ja ülesehitusest. Taoline töö peaks kindlasti jätkuma, et oleks rohkem valikuvõimalusi, mida siis vastavalt vajadusele kasutada.

2.7.2. Materjalid ristitavale

Käesoleva töö raames tehtud uuringu tulemustest võib järeldada, et kõige suurem vajadus on materjalide osas, mida anda ristimiseks valmistuvale nii iseseisvaks tööks kui pastoriga koos õppimiseks. Keerukaks muudab olukorra tõdemus, mis tuli välja küsimustiku vastustest, et ristitavad on väga erineva tausta ja tasemega. Ideaalis peaks olema koolitusi või materjale mitme tasemega, sest algne platvorm on erinev.

Kuid nii nagu uurimuse vastustest selgus, on selles suunas tööd juba alustatud. Loomisel on veebipõhine kirjalik piiblikursus kristlusest huvitatutele. Oma vastustes andsid mitmed

pastorid häid ideid, kuidas võiks ristimisõpet üles ehitada, et see oleks ristitavale hea ja arendav materjal, mis annab lootust, et töö kestab ja annab tulemust.

Ilusad materjalid, kas töölehtedena või mingis muus vormis, ei ole eesmärk omaette. See peab olema toimiv vahend, et inimestele tutvustada kristlust, juhtida teda Jeesust vastu võtma isikliku Päästjana ning kutsuda koguduse osadusse.

Loodetavasti annab käesolev töö ülevaate Eesti adventkoguduses ristimiseks ettevalmistamise praktikatest, probleemidest ja vajadustest, aga ka tehtud tööst. Samuti loodan, et esile toodud vajadused innustavad lahendusi otsima, et tõhusamalt juhtida inimesi tunnetuse ja soovini hüüatada: „Ennäe, vesi! Mis takistab, et mind ei võiks ristida?“ (Ap 8:36)

KOKKUVÕTE

Käesoleva töö eesmärk on tuua selgust ristimise olemusse ja aidata mõista, millest lähtuda ristimiseelset ettevalmistust tehes ning kuidas seda parimal viisil teha. Kuna ristimise praktika on alguse saanud Uue Testamendi kirjutamise aegadel, siis on töös pööratud just sellesse aega ja Piibli aruande ning mõnede lisamaterjalide põhjal püütud mõista tolleaegset ristimise käsitlust ja olemust. Erilist rõhku on pööratud ristimise tingimustele ehk sellele, mis toimus enne ristimist.

Töös selgub, et ristimisele eelnev protsess toimus algristikoguduses väga loogilist rada pidi. Sõna õpetamisele järgnes Sõna vastu võtmine ja uskumine, mis omakorda tõi kaasa meeleparanduse ja uuestisünni, mille tulemusel muutus inimene aktiivseks koguduse töös ning ta sai osa Püha Vaimu annist. Selgub, et ristimine ei ole müstiline rituaal või väline tseremoonia, vaid sügav sümbol Kristuse surmast, matmisest ja ülestõusmisest elule, millest ristimise kaudu osa saadakse. See on lepingu kinnitamine uueks eluks koos Kristusega.

Apostlite praktikast nähtub, et nad pidasid oluliseks ristimiseks ettevalmistamise protsessi. Sama tõdemus ilmneb ka pastorite vastustest uurimuse küsimustele, ristimiseelne ettevalmistus on oluline, kuid sõltuvalt olukordadest võib see olla väga erinev.

Töö käigus läbi viidud uurimus, kus küsitleti pastoreid ja piiblitöölisi Eesti seitsmenda päeva adventistide kogudustes, annab ülevaate tänapäeva adventkoguduse pastorite nägemusest, vajadustest ja ka vajakajäämistest ristimiseks ettevalmistamisel.

Võrreldes enda ristimise praktikat ja apostlite ristimise praktikat, leidsid mõned pastorid, et see on muutunud, kuid mõned arvasid, et mitte. Küllap on õigus nii ühtedel kui teistel. Ajas on toimunud muudatused, ka kultuuriline taust on erinev. Töös on välja toodud paralleelid adventkoguduse pastorite ristimise käsitluse ja algristikoguduse ristimise käsitluse vahel ning need annavad julgustava tagasiside, et vaatamata mõnedele ajas toimunud muutustele on ristimise põhiväärtused ja alus ristimise mõistmisel jäänud samaks. Just nii selgub ka arvamuste põhjendustest, mida on vastajad kirja pannud.

Töö käigus läbi viidud uurimuse teine osa keskendub abimaterjalidele, mida kasutatakse ristitava ettevalmistamisel. Kuna puudub ühtne materjal, mida kõik võiksid kasutada, siis

valikute spekter, mida pastorid abimaterjalidena kasutavad, on väga lai, samuti hinnatakse nende puudusi ja tugevusi. Läbiv joon pastorite ristimiseelse materjali valikul on see, et tuleb käsitleda koguduse 28 põhitõde ning ristitav peab jõudma praktilise kristluse faasi.

Uurimuses selgub, et abimaterjalide mitte kõige parem sobivus on mitmeid inspireerinud neid ise koostama. Selle tulemusel on sündinud ja sündimas häid innovaatilisi lahendusi ristitavate ettevalmistamiseks.

Loodan, et käesolev töö, mis annab ülevaate Eesti adventkogudustes ristimiseks ettevalmistamise praktikatest, probleemidest ja vajadustest, aga ka tehtud tööst, innustab lahendusi otsima vajalike materjalide loomisel. Loodetavasti innustab see tegema koostööd, et Jeesuse poolt isiklikult oma järgijatele jäetud ülesanne saaks teostatud parimal viisil.

KASUTATUD KIRJANDUSE LOETELU

1. „Apostel.” – Suur Piiblileksikon. Tallinn: Logos, 2011, 56.
2. **Bruce, F. F.** *Pauluse kiri roomlastele*. Tallinn: Kirjastus Logos, 2012.
3. **Bruce, F. F.** *Uue testamendi ajalugu*. Tallinn: Kirjastus Logos, 2000.
4. **Coffman, C.** *Preparing adults for baptism*. Ministry, International Journal for pastors. February, 1981 [<https://www.ministrymagazine.org/archive/1981/02/preparing-adults-for-baptism>], 14.11.2018
5. *Elu täis rõõmu*. Pujic, M., Asaftei, S. K., toim. Serbia: Euro Dream, 2013.
6. **Finley, M.** „Õpime koos“. Tallinn: SPA Eesti liit.
7. **General Conference of Seventh-day Adventists.** *Seventh-day Adventist Church Manual*, 19th edition revised. Nampa, Idaho: Pacific Press. 2015.
8. *Inimeste tähelepanuvõime on muutunud oluliselt kehvemaks*. Allar Pajuste, toim. [<https://www.telegram.ee/teadus-ja-tulevik/inimeste-tahelepanuvoime-on-muutunud-oluliselt-kehvemaks>], 28. mai 2019.
9. **Kroll, G.** *Jeesuse jälgedes*. Tartu: Johannes Esto Ühing, 2002.
10. **Kuosmanen, J.** *Mida õpetab Piibel?* Kerava: Avainsanoma ry., 1995.
11. **Ockert, H.** *Piibliõpetus. Sissejuhatus Pühakirja*. Tallinn: EELK Konsistooriumi kirjastus- ja infoosakond, 1993.
12. „Pühakiri.” – Suur Piiblileksikon. Tallinn: Logos, 2011, 522.
13. „Ristimine.” – Suur Piiblileksikon. Tallinn: Logos, 2011, 546-547.
14. *Seventh-day Adventists Believe. A Biblical Exposition of Fundamental Doctrine*. General Conference of Seventh-day Adventists, ed. Madrid, Spain: Safeliz in the European Community, 2018.
15. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*. Nichol, F. D., ed. Vol 6, Washington: Review and Herald, 1980.

Ristitavate ettevalmistus Eesti adventkogudustes

Olen lõpetamas Kõrgemat Usuteaduslikku Seminari. Lõputöös käsitlen ristitavate ettevalmistuse teemat, samuti olemasolevate materjalide kasutatavust ning sobivust. Sinu vastustest on suur abi, et mõista ristitavate ettevalmistuse protsessi Eesti adventkogudustes käesoleval ajal ja möödunud aastakümnetel. Vastates analüüsi enda isiklike kogemusi ja praktikat.

Vastuseid kasutatakse analüüsi ja kokkuvõtete tegemiseks. Vastaja anonüümsus ja konfidentsiaalsus on tagatud.

Küsimused:

1. Vanus
2. Mitu aastat oled töötanud pastorina/koguduse töölisena? Millisel ajaperioodil?
3. Kas oled kõikide ristimisele soovi avaldanutega läbinud eelõppe? Kui ei, siis miks?
4. Kui põhjalik peaks olema ristitava ettevalmistus? (ajaliselt, teemade osas)
5. Kui oled pikka aega töötanud pastorina/koguduse töölisena, siis kas selle aja jooksul on arusaamad muutunud ristitava ettevalmistamisest?
6. Milliste kriteeriumide alusel sa otsustad, et ristitav on valmis kogudusega liitumiseks?
7. Kui suur roll on ristitava valmiduse otsustamisel sisemisel tunnetusel?
8. Adventkoguduse ristimise praktika Eestis – kas see sinu arvates mingil viisil erineb uustestamentlikust ristimise käsitlusest/praktikast. Kui jah, siis mil viisil?
9. Milliseid materjale oled kasutanud ristimisklassi läbiviimisel?
10. Milliseid häid külgi või puudusi leidsid kasutatud materjalides?
11. Kas oled loobunud mõne materjali kasutamisest? Miks? Millise materjaliga oli tegu?
12. Kas oled ise koostanud programmi ristitava ettevalmistamiseks? Kui jah, siis millest oled lähtunud?

THE PRACTICE OF BAPTISM AND THE MATERIALS USED FOR BAPTISMAL CLASSES IN THE ESTONIAN CONFERENCE OF THE SEVENTH-DAY ADVENTIST CHURCH

Virve Toom

SUMMARY

It is every pastor's goal to lead people to a point where they would say, „Look, here is water. What can stand in the way of my being baptised?“ (Acts 8:36) In this context, the goal of the thesis is to concentrate on the meaning of baptism and to explain how to lead people toward baptism. How to work with people, leading them toward baptism in the process of discipleship and personal relationship with God? How do pastors do it and what kind of sources do they use for it along the way?

This thesis is based on an empirical research project where pastors and Bible workers from the Estonian conference of the Seventh-day Adventist church were asked to answer questions on the given topic. There were 10 questions in the questionnaire which gave the participants a chance to describe their beliefs and practices.

The goal of this research project was to find out how people are being prepared for baptism and what kind of topics are covered in pre-baptismal classes. The second goal was to find out whether the practice of preparation has changed over time. The current practice of the Adventist church was compared to that of the New Testament era.

The second part of the questionnaire dealt with materials which are being used in the pre-baptismal classes. The strengths and weaknesses of existing materials were analysed. Pastors were also asked whether they have created materials themselves and why.

Since baptism is a ritual from the New Testament era that is also being practiced in Christian churches today, the Biblical accounts of baptism are analysed. The question is raised whether any changes have occurred since Biblical times. The first chapter of the thesis concentrates on these questions, analysing on the nature of baptism. Is it just an outward ceremony or does it have a deeper meaning? Should there be a period of preparation before baptism and if yes, what should it look like? Different sources are referred to where the Biblical texts and practices are analysed.

The second part of the thesis analyses the given answers. The practices of the Adventist pastors are compared to and contrasted with the Biblical account of the practice in the early church.

The thesis comes to a conclusion that in the early church the process leading to baptism was very logical. First came the gospel proclamation and when people received the Word and believed in it, repentance and conversion took place. As a result, the new born Christian became active in the Christian community and a gift of the Holy Spirit was bestowed upon her/him. In this context, it is clear that baptism is not a mystical ritual nor an external ceremony but a deep symbol of the death, burial and resurrection of Christ. It is a covenant of a new life and a living connection between Christ and the individual.

It is clear from the practice of the apostles that the process leading up to baptism was important. The same becomes evident from the questionnaire – the pastors see pre-baptismal classes as significant but depending on the circumstances, the classes can be and look very different. When comparing the Biblical baptism and the current practice, some pastors find that things have changed, some state that they have remained the same. Both are right, I suppose. Some changes have certainly taken place, plus the cultural context is very different. At the same time, it is encouraging to see that despite some changes, the nature of baptism has remained unchanged.

When it comes to the materials used to teach the baptismal candidates, it is clear that there is no one standardised material that everyone could or would use. The number of different materials is rather large and each one of them has its strengths and weaknesses. One common trait among pastors is the desire to introduce 28 fundamental beliefs of Adventism and to help the baptismal candidates get started with their practical life as a Christian. Some of the pastors have also created their own material. Thanks to this, a number of useful and innovative solutions have been created.

My sincere hope is that this thesis would give a sufficient overview of the practices, problems and needs, but also of the work that has been done in the area of pre-baptismal education in the Estonian Adventist church. I hope it also encourages pastors to find solutions and create needed materials so that the great commission of Jesus could be obeyed in a best way possible.

The thesis is written in Estonian.